

MEMÒRIA HISTÒRICA DESAPAREGUTS

La BBC i Al-Jazeera visiten la fossa comuna del Soleràs

Prossegueixen els treballs per trobar el centenar de cossos enterrats

L. GARCÍA

EL SOLERÀS | Els treballs d'exhumació de restes de víctimes de la Guerra Civil enterrades en una fossa comuna del Soleràs han cridat l'atenció de diversos mitjans internacionals. En els últims mesos, cadenes com l'anglesa BBC, la canadenc CBC i l'àrab Al-Jazeera han dedicat programes per reviuir la lluita de les famílies per recuperar les restes dels seus parents morts i enterrats en fosses comunes 80 anys després del final de la guerra (vegeu la pàgina 7). Per a això, posen d'exemple el treball d'un grup d'arqueòlegs i antropòlegs que treballen des del mes d'octubre passat a la fossa comuna del Soleràs, a les Garrigues.

HOSPITAL MILITAR

Al Soleràs hi ha soldats republicans morts per les ferides al front i també franquistes

Treballs a la fossa comuna del Soleràs, al cementiri vell, que es van iniciar l'octubre passat.

Situada al cementiri vell, els experts preveuen que s'hi trobin enterrats més d'un centenar de cossos de soldats, la majoria dels quals republicans, ja que a la zona hi havia un hospital militar. Eren ferits de les batalles del Segre i de l'Ebre des del juliol del 1938 fins a finals d'aquell any, encara que també hi ha restes de militars franquistes, que eren inhumats a la fossa un cop que el bàndol rebel va conquerir el terreny. La del Soleràs és la fossa comuna més gran excavada fins ara a Catalunya.

Els tres mitjans de comunicació destaquen la tasca de la Generalitat per obrir fosses davant l'oposició del Govern central. En aquest sentit, la pe-

riodista Margaret Evans, de la CBC, assenyala que la fossa de les Garrigues va ser l'última a exhumar-se abans que la Generalitat fos intervinguda per l'article 155 i destaca la tasca de crear una base de l'ADN amb familiars dels desapareguts durant la Guerra Civil i el franquisme.

Per la seua part, la ràdio de la BBC va emetre diumenge passat un reportatge de la periodista Estelle Doyle en el qual, des del Soleràs, recorda els més de 100.000 desapareguts per la contesa civil, mentre que el canal àrab d'Al-Jazeera destaca el gran nombre de fosses que existeixen i encara no estan ni senyalitzades.

Localitzades 212 fosses a Lleida amb almenys 10.000 persones

El mapa de fosses de la Generalitat (disponible al portal de transparència) mostra que s'han localitzat un total de 212 fosses a les comarques lleidatanes. D'aquestes, menys d'un centenar estarien confirmades i han allotjat més de 10.000 restes mortals de morts durant la Guerra Civil i el franquisme, en la seua immensa majoria soldats, tant republicans com franquistes.

La comarca amb més fosses és el Pallars Sobirà, amb

una seixantena, seguida del Segrià, amb 36, la Noguera, amb 33 i el Solsonès, amb 22. El pla de fosses que va iniciar el Govern català a començaments de l'any passat ha trobat restes, a part del Soleràs, a Figuerola d'Orcau, Gavet de la Conca i Tremp (Pallars Jussà) i Vilanova de Meià (Noguera), amb la recuperació de 21 cossos, més el centenar que es preveu trobar a les Garrigues, on encara continuen els treballs d'excavació i exhumació.

ENTITATS

Proposen que els beneficis de loteries siguin per a pensions

MADRID | L'Agrupació Nacional d'Associacions Provincials d'Administradors de Loteries (Anapal) va proposar ahir que els beneficis de la Societat Estatal de Loteries i Apostes de l'Estat siguin destinats a les pensions. "Segons les dades de l'any 2016, els beneficis superen els 1.500 milions d'euros, quantitat a la qual se sumen els més de 640 milions destinats a imposts", va argumentar l'associació, que va afegir que "té sentit reclamar que els beneficis de la loteria siguin destinats a aquesta finalitat i que cada persona que juga sàpiga on van dirigits els seus diners".

TECNOLOGIA

Creu Roja treu una app sobre hàbits saludables

BARCELONA | Creu Roja va llançar ahir *Estima't*, una nova aplicació per a mòbils que pretén fomentar, animar a posar en pràctica i mantenir uns hàbits saludables entre els seus usuaris. Per a això l'aplicació ofereix reptes saludables relacionats amb l'alimentació sana, la pràctica regular d'exercici i la gestió emocional. *Estima't* també compta amb altres seccions en les quals es poden trobar receptes, recursos d'interès o notícies, que serveixen de guia perquè les persones puguin abandonar aquells comportaments no saludables i participar activament en la gestió de la seua salut.

CIÈNCIA COS HUMÀ

Descobreixen l'interstici, un nou òrgan gegant

WASHINGTON | Els últims avenços tecnològics han permès el descobriment de l'interstici, un nou òrgan gegant del cos humà desconegut fins ara. La troballa, a càrrec de l'Escola Universitària de Medicina de Nova York (Estats Units), afirma que l'interstici és una xarxa de cavitats plenes de líquid situada sota la pell i que recobreix molts òrgans més.

Segons els experts, l'interstici esmorteix els moviments

dels músculs i evita que el cos pateixi esquinços i, a causa de la seua interconnexió entre els diferents espais que ocupa, podria tenir a veure amb la metastasi del càncer.

Fins ara, la ciència parlava de l'"espai intersticial", però els experts encara no havien localitzat aquest òrgan perquè les proves comprimeixen i solidifiquen la matèria a l'hora d'examinar-la en una proveta de microscopi.

SALUT INVESTIGACIÓ

La cafeïna provoca més nivells d'ansietat en pacients d'Alzheimer

BARCELONA | El consum continuat de cafeïna té efectes negatius en la malaltia d'Alzheimer. Així ho afirma un recent estudi d'un grup d'investigadors de l'Institut de Neurociències de la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Institut Karolinska de Suècia, que ha constatat que aquesta substància provoca més nivells d'ansietat, por a les novetats (neofòbia) i problemes en la capacitat d'adaptació davant d'emoci-

ons i situacions diverses. Per a aquesta investigació, els científics van seleccionar ratolins (que tenen la malaltia de manera molt similar a la dels humans) d'envelliment sa i ratolins de model d'Alzheimer familiar i els van administrar una quantitat de cafeïna diària equivalent a tres tasses de cafè al dia.

Així van poder descobrir que els exemplars afectats per aquesta malaltia tenien efec-

tes negatius en els símptomes neuropsiquiàtrics majoritaris com són l'ansietat, l'apatia, la depressió, les al·lucinacions, la paranoia o la síndrome de l'ocàs.

Fins ara diversos estudis sobre aquesta substància havien assenyalat la cafeïna com un agent beneficiós en la malaltia per la seua acció en el bloqueig d'unes molècules que provoquen disfuncions i malalties de la vellesa.